

Lis Starcke (DR):

På baggrund af den megen avisomtale af tvangsfjernelser af børn, som vi udmærket ved ofte er gjort mere dramatiske end virkeligheden, er det meget nyttigt, at vi på grund af denne genfremsættelse får lejlighed til at drøfte den meget alvorlige procedure, der finder sted både forud for, under og efter en tvangsfjernelse.

Noget af det, der kan forfærde én, er den uendelig langsomme forretningsgang, som folketinget ofte må affinde sig med, når en arbejdsgruppe med – det skal indrømmes – et stort kommissorium nedsættes og derefter arbejder i årevis. Den af socialministeriet nedsatte arbejdsgruppe af april 1975, der skulle overveje en eventuel ændring af kompetencereglerne med hensyn til tvangsanbringelse af børn og unge uden for hjemmet, afgav først rapport den 21. august 1979, altså mere end 4 år efter. Det, at denne arbejdsgruppe var i gang med undersøgelser – eller, som der står i skrivelsen, overvejelser – brugte daværende socialminister Erling Jensen til at afvise eller i al fald udskyde et tilsvarende lovforslag som det, vi behandler i dag. Socialministeren indrømmede dog med henblik på foreløbige beslutninger, at han ikke ville bestride, at anvendelsen kunne være betænkelig – og her tilliader jeg mig at citere ministeren fra sp. 3796 i folketingets forhandlinger 1978-79:

» . . . fordi der her ikke gælder de sædvanlige retsgarantier.«

Den socialdemokratiske ordfører, det var fru Inge Fischer Møller, bad om, at arbejdsgruppen fik til opgave at se på, om de skrivelser, de lokale myndigheder sender ud til borgerne, bliver formuleret på en sådan måde, at borgerne er klar over, hvilket møde de skal deltage i. Dette kan dog siges at være ret væsentligt. Ligeledes, at de pågældende får aktindsigt eller i alle tilfælde mundtligt en grundig oplysning om sagens akter.

Fru Inge Fischer Møller bad også om, at det på en eller anden måde kunne understreges, at man allerede efter gældende lov har mulighed for at tage en anden person med sig, altså en bisidder, hvis man føler sig utryg ved situationen. Det er noget af det, vi må håbe socialministeren vil få med i sit lovforslag. Fru Inge Fischer Møller tilføjede den gang, at hun troede, at man på den måde

ville løse nogle af de problemer, som CD peger på. Det var altså allerede den 7. december 1978. Vi skriver nu 1981.

Jeg vil gerne spørge, om man har tydeliggjort skrivelserne og har understreget, at forældrene har ret til at medtage en bisidder. Jeg vil ligeledes spørge, om de udsendte cirkulærer er blevet mere præcise og oplysende.

Professor Erik Siesbys alvorlige indvendinger i den artikel, der er optrykt som bilag til lovforslaget, hvor han kalder bistandslovens procesform for velvillig inkquisition, har ikke kunnet undgå at gøre et stærkt indtryk. Ej heller ombudsmandens gentagne påpegning af problemerne i forbindelse med retssikkerheden, specielt omkring § 126 i bistandsloven. Ombudsmanden siger det endda så stærkt, at han kalder det en anholdelse, hvor den anklagede part, altså forældrene, ikke er bekendt med grundlaget for anholdelsen og ifølge loven intet kan foretage sig, før der er gået 2 måneder.

På denne baggrund kan jeg godt forstå CDs forslag om, at fjernelsessager skal indbringes for en dommer inden 24 timer. Jeg tror dog ikke, det er realistisk, men jeg mener, at man i al fald bør have en ret kort tidsfrist.

Vi finder det også fra retsforbundets side rimeligt, at forældremyndighedens indehaver skal være til stede og skal have ret til at føre vidner. Om det er påkrævet, at der beskikkes en advokat til at varetage barnets tarv i samråd med forældremyndighedens indehaver, er vi parate til at drøfte i udvalget; det er vi måske knap så sikre på.

Retsforbundet er altså positivt indstillet, især over for at få gennemdrøftet disse alvorlige spørgsmål på baggrund af den nu endelig fuldførte arbejdsgrupperapport, der i sandhed har været længe undervejs.

Mimi Jakobsen (CD):

Vores ordfører, fru Birgith Mogensén, kan desværre ikke være til stede, så jeg skal forsøge på CDs vegne at knytte nogle bemærkninger dels til forslaget, dels til de ordførere, der har været så venlige at beskæftige sig med det.

Jeg må nok lige af hensyn til referatet starte med at beklage, der har indsneget sig en fejl i bemærkningerne til lovforslaget. Der står i første spalte i bemærkningerne flere